

A Fővárosi Törvényszék  
mint elsőfokú bíróság  
107.K.700.680/2018/43.



A Fővárosi Törvényszék a Sziklai & Andrejszki Ügyvédi Iroda (1052 Budapest, Petőfi Sándor utca 11. IV. emelet 20., ügyintéző: \_\_\_\_\_ ügyvéd) által képviselt CLUB HOTELS EUROPE Kft. (1065 Budapest, Nagymező utca 3. 2. emelet) felperesnek, a dr. Nacsa Mónika kamarai jogtanácsos által képviselt Gazdasági Versenyhivatal (1054 Budapest, Alkotmány utca 5.) alperes ellen versenyfelügyeleti ügyben hozott Vj/38-300/2016. számú (betekinthető változat: Vj/38-301/2016.) közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indított perében – amely perbe a felperes pernyertességének előmozdítása végett a felperes oldalán belépett a Sziklai & Andrejszki Ügyvédi Iroda (1052 Budapest, Petőfi Sándor utca 11. IV. emelet 20., ügyintéző: \_\_\_\_\_ ügyvéd) által képviselt EXCH-IMMO Kft. (1065 Budapest, Nagymező utca 3. 4. emelet 6.) felperesi érdekelt - nyilvános tárgyaláson meghozta a következő:

#### Í t é l e t e t:

A Fővárosi Törvényszék a felperes keresetét elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 500 000 (ötszázezer) forint perköltséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak – az adóhatóság külön felhívására – 693 000 (hatszázkilencvenháromezer) forint kereseti illetéket.

Az ítélet ellen a közléstől számított 15 napon belül fellebbezésnek van helye, amelyet a jelen bíróságnál kell jogi képviselő útján az elektronikus kapcsolattartás szabályai szerint a Kúriához címzetten előterjeszteni.

#### I n d o k o l á s

Az alperes 2018. május 16. napján kelt Vj/38-300/2016. (betekinthető változat: Vj/38-301/2016.) számú határozatában megállapította: azt a jogsértő benyomást keltette a fogyasztókban:

- a felperesi érdekelt 2014. január 1-jétől 2017. április 30. napjáig, hogy a vállalkozás eredményesen közreműködik üdülési jogok értékesítésében,
- a felperesi érdekelt 2014. január 1-jétől 2017. április 30., a felperes 2016. március 17-től 2018. február 1-jéig, hogy céljuk üdülési jogok másodlagos értékesítése. Rögzítette az alperes, hogy a felperesi érdekelt és 2015. június 15-től a felperes is, e magatartásokért felelősséggel tartozik. A jogsértések megállapítása mellett az alperes a felperesi érdekeltet 29 698 560 forint, míg a felperest 11 549 440 forint versenyfelügyeleti bírság megfizetésére kötelezte azzal, hogy a bírságösszegek megfizetéséért egyetemleges felelősséggel tartoznak.

Döntésének indokolása szerint a felperes és az érdekelt a cégmásolataik alapján megállapíthatóan, a vizsgált időszak nagy részében egy vállalkozáscsoportba tartoztak, az eljárás alá vont vállalkozások

önálló képviselőre jogosult ügyvezetője a vizsgált időszak teljes időtartama alatt ugyanaz a személy volt. A vizsgált időszak egy részében más tulajdonosi körbe tartozó volt e két társaság, azonban 2018. április 3-át követően a felperesi érdekelt vonatkozásában a tulajdonosi kör változása révén az az érdekelt és a felperes ismételen egy vállalkozáscsoportba tartozott. A cégnyilvántartás adatai alapján egy vállalkozási csoportba tartozott még a vizsgálat időszakban a Club Hotels Birdland Ingatlanhasznosító Kft., a PRESIDENT IMMO Kft. és a CHI Marketing Szolgáltató Kft. is. Az eljáró versenytanács megállapította (alperesi határozat 428. és 440. pontok) a fogyasztók valótlán tájékoztatására tekintettel egyrészt, hogy az érdekelt – az üdülési jogok eredményes értékesítésében való közreműködése tekintetében tett állítások révén - a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló 2008. évi XLVII. törvény (a továbbiakban: Fttv.) 6. § (1) bekezdés bg) alpontjának rendelkezése szerinti jogsértő magatartást tanúsított, amelynek folytán magatartása az Fttv. 3. § (1) bekezdésébe ütközött; másrészt az érdekelt és a felperes a másodlagos értékesítésekkel kapcsolatosan tett állítások révén az Fttv. 6. § (1) bekezdés h) alpontjának előírása szerinti jogsértő magatartást valósította meg, amelynek következtében a magatartásuk szintén az Fttv. 3. § (1) bekezdését sértette. Erre tekintettel az alperes rögzítette, hogy a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpv.) 78. § (1) bekezdés a) pontja alapján bírság kiszabásának volt helye.

Az alperes a bírság összegét a Tpv. 78. § (3) bekezdése, valamint a Gazdasági Versenyhivatal Elnökének és a Versenytanács Elnökének 12/2017. számú, a fogyasztóvédelmi típusú ügyekben kiszabott bírság meghatározásának szempontjairól szóló közleményében (a továbbiakban: Bírságközlemény) foglaltaknak megfelelően határozta meg. A bírság kiszabásának célja, hogy a vállalkozásokat visszatartsa a tisztességtelen magatartástól és egyúttal megteremtse a gazdasági verseny tisztességét, e szankció alkalmazásánál ezért – emelte ki az alperes – azt tartja szem előtt, hogy a bírság kiszabásának indoka az egyedi és általános elrettentés is. Így a bírság összegének alkalmasnak kell lenni arra, hogy a vállalkozás számára jogsértő magatartásért megfelelő büntetést helyezzen kilátásba, ami a jogsértés gazdasági jelentőségét is kifejező szankció alkalmazását teszi szükségessé. Rögzítette, hogy a bíróságnak e mellett ösztönöznie kell azt is, hogy mind az adott vállalkozást, mind pedig a hasonló helyzetben lévő vállalkozásokat visszatartsa a további jogsértések elkövetésétől; a kiszabott bírságnak az adott vállalkozás által elkövetett jogsértés súlyához, valamint a feltárt enyhítő és súlyosító körülményekhez kell igazodni és nem a többi vállalkozásra kiszabott bírsághoz. Egyidejűleg a jogsértés miatt kárt szenvedett vagy hátrányos helyzetbe került fogyasztók, vállalkozások lehetőség szerinti kompenzálását, saját erőforrásainak lehető leghatékonyabb felhasználását is kiemelt célnak kell tekinteni a bírságolás során.

Kifejtette az alperes azt is, hogy a kiszabandó bírság összegének meghatározása alapvetően öt egymást követő lépésben történt. Először meghatározta a bírság kiinduló összegét, majd az adott ügyben figyelembe veendő - a jogsértés súlyát, hatását enyhítő és súlyosító körülmények mérlegelésével -, meghatározta a bírság alapösszegét, ezt követően az esetleges korrekciós tényezőkre tekintettel megváltoztatta az alapösszeget, majd figyelemmel volt a vállalkozások együttműködésére. Végül pedig mérlegelte az esetleges fizetési nehézségekre tekintettel alkalmazható könnyítéseket.

Leszögezte az alperes a kiinduló összegek meghatározása tekintetében, hogy a jelen eljárásban a vizsgált magatartás kommunikációs költségei nem voltak relevánsak, mivel egyes eseteket kivéve - mint a telefonhívásoké vagy az írásos tájékoztató anyagoké - nem hozhatók közvetlen összefüggésbe a jogsértő magatartással. Amennyiben pedig relevánsnak is tekinthetők lettek volna, nem tükrözték a kereskedelmi gyakorlatok hatékonyságát.

Az alperes kiemelte, hogy – figyelemmel a Bírágközlemény 20. pontjára - a jogsértő kereskedelmi gyakorlat révén realizált nettó árbevétel tekinteti általában a bírság kiinduló összegének, amennyiben az egyértelműen beazonosítható, ennek hiányában pedig a jogsértéssel érintett árukból realizált nettó árbevétel 10%-át. Jelen esetben a rendelkezésre álló bevételi adatokból és a két társaság nyilatkozataiban megadott adatok alapján azt állapította meg, hogy kizárólag üdülési jog értékesítési tevékenységből van bevételük. Végül az alperes – tekintettel arra, hogy azonban egyértelműen nem azonosítható a nettó árbevétel a bevétellel kapcsolatos adatok alapján (mivel álláspontja szerint azok eltérő bontásban álltak rendelkezésre, illetve ellentmondóak)- az eljáró versenytanács a vállalkozások vizsgált időszakon belüli éves beszámolók szerinti nettó árbevételeit vette figyelembe kiinduló összegként (amely egyértelműen azonosítható volt).

A kiinduló összeg meghatározását követően került sor az alapösszeg kiszámításra, amely az alperes indokolása szerint a jogsértés súlyát, hatását és a vállalkozás jogsértéshez való viszonyulását kifejező súlyosító és enyhítő körülmények figyelembevételére ad lehetőséget. Súlyosító körülményként értékelte azt, hogy a kereskedelmi gyakorlat huzamos ideig, évekig történő folytatására került sor, kiemelt mértékű súlyosító körülményként értékelte az érintett fogyasztói kör sérülékenységét. Enyhítő körülményt nem tárt fel. Ezekre a szempontokra figyelemmel a bírságösszegeket 15%-kal, illetve 25%-kal emelte meg. Kifejtette az alperes, hogy mivel korábban a két társaság vonatkozásában nem indult versenyfelügyeleti eljárás, ezért a jogsértés ismétlődő jellegét nem kellett alapul vennie.

Rögzítette azt is, hogy a Tpv. 78. § (1b) bekezdése alapján csoportszintű bírság kiszabásáról kellett rendelkeznie tekintettel arra, hogy a jogsértés elkövetésére vállalatcsoporti szinten került sor. A Tpv. 78. §-ában meghatározott bírságmaximum megállapításakor az alperes az utolsó hitelesen lezárt üzleti év, vagyis a 2016. év nettó, csoportszintű árbevételét vette figyelembe. A bírság maximum összege (alperesi határozat 495. pontja) erre figyelemmel 412 480 000 forint 10 %-a, vagyis 41 248 000 forint volt. Mivel a jelen esetben az összesített, tehát a korrigált bírság alap az 512 655 755 forintot tesz ki az alperes megállapítása szerint, - amely a törvényi maximumot meghaladja, - így indokolása szerint a törvényi bírságmaximumot kellett korlátként figyelembe venni. Tekintettel volt a kiinduló és az alapösszegek nagyságára, illetve a más vállalkozásoknak a további hasonló jellegű kereskedelmi gyakorlattól való visszatartásának lényeges voltára, e magatartások - nyilvánosan megismerhető és a sajtóközlemények révén is kommunikált versenytanácsai gyakorlat ellenére is - vissza-visszatérően megjelenő voltára. Tekintettel volt a rendelkezésre álló tanúvallomások, panaszok nyomán arra is, hogy az érintett fogyasztók által befizetett összegek igen jelentős mértékűek voltak. A speciális és generális prevenció eléréséhez a törvényi maximumot elérő összegű bírság kiszabását tartotta indokoltnak. Figyelemmel az alapösszegek arányára, illetve a csoportszintű bírságmaximumra került az alapösszeg csökkentésre, és a bírságösszeg a felperes esetében 11 549 440 forint, az érdekelt vonatkozásában 29 698 560 forint lett, azok megfizetésért egyetemleges felelősségüket állapította meg.

A felperes (és a felperesi érdekelt először úgy mint II. rendű felperes) az alperesi határozat felülvizsgálata iránt keresetet terjesztett elő. A Fővárosi Törvényszék a II. rendű felperes keresetlevelét elkésettség miatt 107.K.700.680/2018/17. számú végzésével visszautasította, a fellebbezés folytán eljáró Kúria Kpkf.II.38.307/2018/2. számú végzésével a Fővárosi Törvényszék végzését helybenhagyta.

A határozat felülvizsgálata iránt előterjesztett, a keresetváltoztatás révén módosított kereseti kérelmében a felperes az alperes határozatának megváltoztatását kérte, elsődlegesen akként, hogy a

kiszabott bírságot a bíróság mellőzze és helyette a jogsértő magatartás megszüntetését rendelje el, illetve a jogsértő magatartás további folytatásának megtiltását, a jogsértő tájékoztatással kapcsolatosan helyreigazító nyilatkozat közzétételét írja elő. Másodlagosan oly módon kérte a megváltoztatást, hogy a jogsérelemmel arányos bírság kerüljön kiszabásra úgy, hogy a csoportszintű bírság középértékével egyező mértékű csoportszintű bírságot szabjon ki a bíróság, annak megfizetésére a feleket egyetemlegesen kötelezve, az alperesi határozatban meghatározott arányok szerint. Kérte azt is, hogy amennyiben a Törvényszék a bírság mértékének meghatározása során a legmagasabb versenyfelügyeleti bírság kiszabását látja indokoltnak, úgy az alperesi határozatban foglaltaktól eltérően a bírság alapját a vállalatcsoport két tagjának számító felperes és érdekelt nettó árbevételének alapul vételével, a fent már hivatkozott arányok figyelembevételével állapítsa meg. Perköltségigénye volt, amelyet költségjegyzéken felszámított.

Álláspontja szerint a Tpvt. rendelkezései szerint a versenyfelügyeleti eljárás során alkalmazandó szankcióra irányadó 2005/29. EK. Irányelv (a továbbiakban: UCP Irányelv) 13. cikke alapján a szankciónak hatékonynak, arányosnak és visszatartó erejűnek kell lennie. Ekként az okozott fogyasztói érdeksérelem továbbiakban való elkerülése az eljárásnak a célja. A hatóságnak vizsgálnia kell, hogy mi az a legenyhébb eszköz, amit alkalmazva el tudja érni a kívánt célt. A jogsértés megállapításán túlmenően az alperesnek joga van számos, a Tpvt. 76. §-ában foglaltak szerinti szankció alkalmazására, elrendelheti a jogsértő állapot megszüntetését, megtilthatja a jogsértő magatartás további folytatását, kötelezettséget írhat elő, helyreigazítás, nyilatkozat közzétételét rendelheti el, bírságot szabhat ki.

Kiemelte, hogy az alperes a kívánt célt kizárólag úgy látta elérhetőnek, hogy a fenti eszközök közül a felperessel, az érdekelttel szemben egyedül a bírságot alkalmazza, ugyanakkor a bírság összegének megállapítása során a versenyhatóságnak a Tpvt. 78. § (3) bekezdése szerint figyelemmel kell lennie az eset összes körülményére. Kifogásolta, hogy az alperes határozata ugyan a bírságalap meghatározásakor a határozat meghozatala előtt ismert utolsó évi hiteles nettó árbevételt vette a kiindulási alapnak, azonban jogellenesen annak rögtön a felső határából (10%) indult ki, ami a legsúlyosabb intézkedés jogsérelem esetén. Az ilyen kiindulási pont – nézete szerint - sérti a törvényt, ekként a jogalkotó célját is: amennyiben ugyanis a súlyosító és enyhítő körülmények ugyanolyan arányban állnak fenn és kioltják egymást, úgy eleve a legsúlyosabb büntetéssel kell szembe nézni az eljárással érintett félnek. Elmarad tehát az okozott jogsérelem 0%-os és a 10%-os sáv között történő értékelése, így a szankció eleve nem állhat arányban az okozott jogsérelemmel. Amennyiben újfent elkövetett jogsértés valósul meg, ugyanolyan jellegű, súlyú, mint a korábbi jogsértés és korábban is a legsúlyosabb 10%-os mértéket alkalmazta az alperes, úgy a hatóság az ismétlődő jellegű magatartást az új eljárásban már nem tudja szankcionálni. Amennyiben az újfent elkövetett jogsértés ugyanolyan jellegű és súlyú, mint a korábbi jogsértés, de időben nagyobb terjedelmű, hosszabb kereskedelmi tevékenység kifejtésével valósul meg és korábban is a legsúlyosabb mértéket alkalmazta az alperesi hatóság, úgy a huzamosabb ideig kifejtett jogsértést szintén nem tudja a korábbinál súlyosabban értékelni. Sételmezte, hogy az alperes megállapította a jogsértést, míg enyhítő körülményt nem vélt felfedezni, annak ellenére, hogy a határozat is tényként rögzíti: az eljárás alá vontak ellen korábban az alperes nem indított versenyfelügyeleti eljárást, így a jogsértés ismétlődő jellege fel sem merült. Mindezek mellett súlyosító körülményként értékelte az alperes a kereskedelmi gyakorlat huzamos ideig történő folytatását, valamint az érintett fogyasztói kör sérülékenységét.

A felperes vitatta azt, hogy a bírságalap meghatározásakor az alperes szabályszerűen számolt volna, mert a - kötelező erővel nem bíró, egyebekben a felperes véleménye szerint jogsértő gyakorlatot

előíró – Bírágközlemény alapján sem juthatott volna az alperes a határozat szerinti eredményre a bírágösszeg kiindulása vonatkozásában. Azért nem, mert a felperes 2016. évi nettó árbevétele 102 725 000 forint, míg az érdekelt 2016. évi nettó árbevétele 273 215 000 forint volt, azaz a kettejük csoportosintú 2016. évi nettó árbevétele 375 940 000 forintot tett ki. Így az - ugyanazon vállalkozáscsoportba tartozó - felperesre és érdekeltre kiszabandó bírág együttes összege nem haladhatta volna meg a maximális bírág mértéke esetén sem a 37 594 000 forintot. Álláspontja szerint a bírág kiszabása körében a Tptv. 76. § (1) bekezdése szerinti fokozatosság elve nem érvényesült. Ennek megfelelően kérte a bíróságtól a megállapított bírágösszegek mérséklését (19. számú irat 24. pontja) Hivatkozott a Fővárosi Ítéltábla Kf.27.484/2008/7. számú és Kf.27.527/2008/12. számú döntéseire, valamint a Kúria Kfv.37.291/2009/9. számú határozatában foglaltakra.

A felperes a 41. sorszámú beadványában továbbra is a bírág mérséklésével a határozat megváltoztatását kérte. A beadvány 23. pontjában a felperes elismerte, hogy annyiban helyesen járt el az alperes, hogy a határozathozatalkor csak a 2016. évi nettó árbevétel mint adat állt rendelkezésre, a 2017. évi nettó árbevétel adata nem. Ugyanakkor a megváltoztatás keretében a bíróságtól kérte – megelőzve a többi kereseti kérelmét – hogy a Törvényszék a 2017. évi nettó árbevétel figyelembe vételével állapítsa meg a bírágmaximumot és a bírág összegét, amennyiben a bírágot egyébként indokoltan tartja (41. számú irat 25-27. pontok). E beadvány 33. pontjában a felperes előadta továbbá: a Tptv. 78. § (2) bekezdése utolsó mondata értelmében alkalmazandó 27. § (1) bekezdése szerint a nettó árbevétel számítása során nem kell számításba venni az azonos érintett vállalkozáscsoportba tartozó vállalkozásoknak vagy azok vállalkozásrészeinek az egymás közötti forgalmát, amelyet az alperes figyelmen kívül hagyott.

Miután a bíróság a tárgyaláson tájékoztatta a felperest, hogy a 41. számú iratban foglalt kereseti hivatkozások a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 43. § (1) bekezdésébe ütköző tiltott keresetkiterjesztésnek minősülnek, a felperes ezeket nem tartotta fenn, kizárólag a korábbi keresetváltoztatás szerint kérte elbírálni a keresetét.

Az alperes a védíratában a felperes keresetének elutasítását kérte. Perköltséget kért, amelyet költségjegyzéken felszámított. Hivatkozott arra, hogy a felperes, az érdekelt iratellenesen utaltak az eljárást segítő magatartásukra. Az eljárás segítése egyébként a versenyfelügyeleti eljárás során a vállalkozások kötelezettsége, tehát az együttműködés az eljárás esetleges könnyítése semmiképp nem tekinthető olyan mozzanatnak, amelyet a hatóságnak az eljárás során jutalmaznia kéne. Az alperes a jogkövetkezményekről mérlegelési jogkörében döntött; nincs kötelezettsége arra vonatkozóan, hogy minden alkalommal a bírág kiszabása mellett kötelezettségeket, illetőleg tiltást írjon elő az eljárás alá vont vállalkozás számára. Hangsúlyozta azt is, hogy a lefolytatott versenyfelügyeleti eljárás nem büntetőeljárás, a büntetőjoggal ellentétben a versenyfelügyeleti bírág kiszabásakor a törvény nem túl-ig szankciót állapít meg, aminek a középértékéből kellene kiindulni. Ilyen jogértelmezés a Tptv.-ből nem olvasható ki. A jelen ügyben az alperes a felperes, az érdekelt vizsgált időszakon belüli éves beszámolóik szerinti nettó árbevételeit vette figyelembe kiinduló összegként, mint egyértelműen azonosítható nettó árbevételi összegeket. A felperes által figyelembe venni kívánt, a jogsértőnek vélt bevétel összegéből való kiindulásra nem volt lehetőség, mert ez az összeg nem volt megállapítható, ilyen összeget a felperes, az érdekelt sem jelöltek meg. Erre tekintettel a felperes által javasolt eltérő bírág kiinduló összeg nem volt alkalmazható. A versenyfelügyeleti bírágmaximumhoz való igazodás körében azt kívánta hangsúlyozni az alperes, hogy a bírágmaximum kiszabásának indokait a határozatában részletesen meghatározta, a határozat 494-495. pontjai tartalmazták, hogy a bírág kiszabására minek a figyelembe vételével és hogyan került sor. Kiemelte, hogy a Tptv. 78. § (1b) bekezdése kifejezetten úgy fogalmaz, hogy a bírág

összeg legfeljebb a vállalkozás, illetve azon – határozatban azonosított – vállalatcsoport határozat meghozatalát megelőző üzleti évben elért nettó árbevételének 10%-a lehet, amelynek a bírósággal sújtott vállalkozás a tagja.

A felperesi érdekelt a perbe belépett, a nyilatkozatában csatlakozott a felperes módosított kereseti kérelméhez, annak indokait megismételve kérte az alperes határozatának megváltoztatását. Előadta, hogy a bíróság alkalmazása nem volt szükséges, a felperes és az érdekelt felhagyott a jogsértőnek megállapított gyakorlatával, és törekszik kialakítani olyan eljárást, amely nem sértve a fogyasztók érdekeit, lehetővé teszi az elsődleges és a másodlagos értékesítést.

A kereset az alábbiak szerint nem alapos.

A bíróság előjáróban rögzíti, hogy közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata során a határozat jogszerűségét vizsgálja. A jelen esetben versenyfelügyeleti eljárás keretében hozott közigazgatási határozat adja a per tárgyát, a bírósági felülvizsgálat alapját a Tpvt. 83. §- a jelenti, valamint a Kp.

A Kúria által is fenntartott 1/2011. (V.9.) KK vélemény alapján a fél a közigazgatási szerv határozatának felülvizsgálatát jogszabálysértésre hivatkozva kérheti; keresetében anyagi és eljárási jogszabálysértésekre hivatkozhat, és arra is, hogy a határozat meghozatalakor az alkalmazott jogszabályt tévesen értelmezték. Ezekben a perekben a bíróság elsősorban azt vizsgálja: a határozat megfelel-e az anyagi jogszabályoknak. Önmagában eljárási jogszabálysértés miatt csak akkor van helye hatályon kívül helyezésnek, ha az eljárási jogszabálysértés a döntés érdemére is kihatott. Az, hogy az eljárási szabálysértések az ügy érdemére kihatottak, a felperesnek kell állítania, és megfelelő módon bizonyítania, továbbá azt az eljáró bíróság a per egyéb adatai alapján értékeli és mérlegeli.

A bíróság a felperes kereseti kérelme, az alperes védirata, a felek előadásai és a közigazgatási iratok alapján megállapított tényállásból a következőkre alapozta a döntését.

A Tpvt. 76. § (1) bekezdése – többek között -a versenytanács határozatában előírható rendelkezései körében kimondja, hogy az eljáró versenytanács (...)

f) megállapítja a jogsértés tényét,

g) elrendeli a jogsértő állapot megszüntetését,

h) megtiltja a jogsértő magatartás további folytatását,

i) jogsértés megállapítása esetén kötelezettséget ír elő, így különösen az ügylet jellegének megfelelő üzleti kapcsolat létrehozásától vagy további fenntartásától való indokolatlan elzárkózás esetén szerződéskötésre kötelez,

j) elrendeli a jogsértő tájékoztatással kapcsolatban helyreigazító nyilatkozat közzétételét,

k) bíróság szab ki, illetve

l) a 78. § (8) bekezdése szerinti figyelmeztetést alkalmazza arra vonatkozó kötelezettség előírása mellett, hogy az ügyfél alakítson ki a versenyjogi előírásoknak való megfelelést és a jogsértés megelőzését biztosító belső eljárásrendet,

m) a 75. § alapján a vállalkozást a kötelezettségvállalás teljesítésére kötelezi (...).

A Tpvt. 78. § (3) bekezdése értelmében a bíróság összegét az eset összes körülményeire - így

különösen a jogsérelem súlyára, a jogsértő állapot időtartamára, a jogsértéssel elért előnyre, a jogsértő piaci helyzetére, a magatartás felróhatóságára, az eljárást segítő együttműködő magatartására, a jogsértő magatartás ismételt tanúsítására, gyakoriságára - tekintettel kell meghatározni. A jogsérelem súlyát különösen a gazdasági verseny veszélyeztetettségének foka, a végső üzletfelek érdekei sérelmének köre, kiterjedtsége alapozhatja meg.

A Tpvt. 78. § (1b) bekezdése alapján a bírság összege legfeljebb a vállalkozás, illetve azon - a határozatban azonosított - vállalkozáscsoport a határozat meghozatalát megelőző üzleti évben elért nettó árbevételének tíz százaléka lehet, amelynek a bírsággal sújtott vállalkozás a tagja. A vállalkozások társulásával szemben kiszabott bírság összege legfeljebb a tagvállalkozások előző üzleti évben elért nettó árbevételének tíz százaléka lehet.

A felperes elsődlegesen a fokozatosság alkalmazásának hiányát sérelmezte, és azt, hogy nem mérlegelt az alperes a Tpvt. 76. § (1) bekezdése szerinti egyéb eszközöket, jogkövetkezményeket illetően, hanem egyből a bírságot alkalmazta. A bíróság kiemeli, hogy a jelen versenyfelügyeleti eljárásban - annak megindulásakor hatályos Tpvt. 44. § (1) bekezdése szerint a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) rendelkezéseit kellett alkalmazni – a Tpvt. törvény eltérő rendelkezése hiányában – meghatározott kivételekkel. Ilyen kivételek a Ket. 15. § (4) bekezdése, 18. §-a, 29. § (3)-(12) bekezdése, 30. § a) és b) pontja, 31. § (1) bekezdés j) pontja, 33/A. §-a, 38. §-a, 38/A. § (8) bekezdése, 43. § (6a) bekezdése, 46. § (2) bekezdése, 47. §-a, 61. § (1) bekezdése, 64. §-a, 68-69/B. §-a, 70. §-a, 71. § (2) bekezdés a) pontja, 71. § (7) bekezdése, 74. § (2)-(5) bekezdése, 75. §-a, 78/A. § a) pontja, 88. §-a, 88/A. §-a, 91. §-a, 93-94/A. §-a, 109. § (2) bekezdése, 116. §-a, 127. § (1)-(5) és (7) bekezdése, 128. § (1) és (3) bekezdése, 130. §-a, 134. § b) és c) pontja, valamint 157. § (4) bekezdése.

A bíróság kiemeli, hogy a Ket. felperes által is felhívott 1. §-a szerinti alapelvek alkalmazandók voltak a versenyfelügyeleti eljárásban, azonban a felperes ezen alapelvek konkrét megsértésére nem hivatkozott, ezért ilyen jogsértés kapcsán a Törvényszéknek vizsgálódnia nem kellett. A felperes csak általában - az ezen alapelvekből fakadó - fokozatosság be nem tartására utalt, továbbá arra, hogy az alperes jogalkalmazása során nem érvényesültek a UCP Irányelv követelményei.

A UCP Irányelv 13.cikke szerint a tagállamok szankciókat állapítanak meg az ezen irányelv végrehajtásaként elfogadott nemzeti rendelkezések megsértésének esetére, és meghoznak minden szükséges intézkedést e szankciók végrehajtásának biztosítására. Ezeknek a szankcióknak hatékonyaknak, arányosaknak és visszatartó erejűeknek kell lenniük.

A Törvényszék kiemeli, hogy a fenti rendelkezés a tagállamokkal szemben elsősorban a jogkövetkezmények rendszerének kialakítása terén és nem az egyes konkrét esetekben történő szankció mikénti alkalmazása vonatkozásában fogalmaz meg elvárást. Az Fttv. éppen a UCP Irányelvből fakadó európai jogi kötelezettség miatt került, mintegy ezen szabályok átültetésével megalkotásra. Az Fttv-hez fűzött miniszteri indokolás is rögzíti: „az irányelv rendelkezései kikényszerítésének mikéntjét a közösségi jog a nemzeti jogokra hagyva, annak csupán a főbb elveit írja elő (...). Az eljárással szembeni követelmény a közösségi jog oldaláról az, hogy annak során az eljáró szerv elrendelhesse a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat megszüntetését, továbbá a még meg nem valósult, de tervezett gyakorlat megtiltását, akár tényleges kárra vagy a kereskedő szándékos vagy gondatlan eljárására utaló bizonyíték hiányában is. Az eljárás célja egyebekben is csupán közjogi típusú jogkövetkezmények alkalmazása (szankcionálás), az irányelv nem terjed ki a

magánjogi jellegű jogkövetkezmények alkalmazására.(...) A jogérvényesítési rendszer kialakítása tehát tagállami kompetencia, az irányelv részéről megfogalmazott elvárás pusztán az, hogy ezek az eszközök megfelelőek és hatékonyak legyenek a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok leküzdésére és az irányelv rendelkezései betartásának kikényszerítésére.”

A Tpv. felperes által felhívott 76. §-a valóban többfajta intézkedést, jogkövetkezményt tesz lehetővé, azonban az alperest a Tpv. - összhangban az előzőekkel - mérlegelésre jogosítja fel. A felperes csak akkor hivatkozhat eredményesen a mérlegelési jogkör megsértésére, ha egyben bizonyítja, hogy a jogkövetkezmény kiválasztása kirívóan okszerűtlen mérlegelés folytán, a mérlegelési szempontok nem megfelelő értékelésével történt. A felperes ezt nem bizonyította, csak felsorolta a UCP irányelv elvárását és a Tpv. alapján megállapítható jogkövetkezményeket, de nem indokolta a kereseti kérelmét e körben. Az a körülmény, hogy a felperes első alkalommal került elmarasztalásra, még nem zárja ki, hogy az alperes bíróságot alkalmazzon az eset körülményeinek mérlegelésével. A mérlegelést az alperes megfelelően elvégezte, indokolta, hogy a jogsértő magatartás következményeként a bíróság kiszabását miért találta indokoltnak. Ezen kereseti hivatkozás tehát alaptalan volt.

A bíróság kiszabása,összecszerúségének meghatározása körében kifejtett kereseti érvekre a következőket hangsúlyozza a Törvényszék:

A felperes,illetőleg az érdekelt a jogsértés elkövetését a perben a későbbiekben nem vitatták, azt elismerték. Az alperes határozatában alapos indokokat hozott fel a bíróság összegének meghatározása során, saját Bíróságközleményének megfelelően egy többlépcsős eljárásban határozta meg a kiinduló- és alapösszeget, majd tekintettel volt a bíróság maximális mértékére, mint korlátra is. Részletesen kifejtette azt, hogy milyen összegek alapulvételével, milyen korrekciós tényezők alkalmazásával került sor a bíróság meghatározására. Figyelembe vette azt is, hogy a korrekciós tényezők alkalmazásával meghatározott bírság alap esetén a 10%-os bírságmérték alkalmazásával a törvényi maximumon túllépne, így a korlátra tekintettel határozta meg a maximális bírságösszeget a 2016. év vállalatcsoport tagjainak nettó árbevételének együttesét alapul véve.

A bíróság a rendelkezésre álló iratok alapján megállapította azt, hogy helyesen rögzítette az alperes, hogy - a felperes által sem vitatottan - a felek, illetve az eljárás alá vontak tevékenységüket vállalatcsoport keretében folytatták. A vállalatcsoportnak ugyanakkor nem csak az eljárás alá vontak voltak a tagjai, hanem az alperesi határozat 5., illetőleg 6. oldalán (alperesi határozat 24. pont) meghatározott táblázat szerint összességében öt darab cég képezte a vállalatcsoportot. A Tpv. fent hivatkozott rendelkezéséből következően amennyiben jogsértés elkövetésére vállalatcsoporti szinten kerül sor, úgy a bíróság összegének meghatározása körében az ennek a vállalatcsoportnak a határozat meghozatalát megelőző üzleti évben elért nettó árbevételének 10%-a lehet a bírság maximuma. Így került sor a bíróság alapösszegének meghatározására, megfelelően az alperes által megjelölt 412 480 000 forintban, melynek 10%-a 41 248 000 forint került figyelembe vételre, majd az alapösszegek arányára tekintettel ez az összeg lett megosztva a felperes és az érdekelt között.

Helytelenül érvelt a felperes azzal, hogy a vállalatcsoport tekintetében a bíróság összegének kiszabásakor a bíróság alapjának meghatározása körében kizárólag az eljárás alá vont cégek 2016. évi nettó árbevételét kellett volna alapul venni. A Tpv. 78. § (1b) bekezdése egyértelműen vállalatcsoportot és nem az eljárás alá vont vállalatcsoporti tagok nettó árbevételének az alapulvételét írja elő, így függetlenül attól, hogy a vállalatcsoport nem minden tagja vonatkozásában került a versenyfelügyeleti eljárás megindításra és született marasztaló határozat,



szükséges volt a nettó árbevételeket a bírságalap meghatározása szempontjából figyelembe venni. Így került sor valamennyi, a vállalatcsoportban résztvevő vállalat nettó árbevételének összegzésére, amely a bíróság számítása alapján is 412 480 000 forintot tett ki.

Helyesen járt el az alperes akkor is, amikor nem a jogsértéssel elért bevételből indult ki a bírság alapjának meghatározása körében, tekintettel arra, hogy nem volt egyértelműen megállapítható az, hogy mi volt a jogsértéssel elért bevételnek a nagysága. Így megfelelően vette alapul a 2016. évi értékesítés teljes nettó árbevételét a bírság alapjának meghatározása körében. Leszögezte a határozatában azt is, hogy a jelen esetben a kommunikációs költségek relevanciával nem rendelkeztek, azok egyrészt nem voltak közvetlen összefüggésbe hozhatóak a jogsértő magatartással, illetőleg - ami ennél kiemeltebben fontos -, hogy egyáltalán nem tükrözték nagyságrendileg a felperes kereskedelmi gyakorlatának hatékonyságát és terjedelmét. Így az árbevételi adatokra is figyelemmel ezek a költségek nem voltak pontosan elkülöníthetőek és nagyságrendjükre figyelemmel nem is volt jelentőségük.

Az alperes határozatában rögzítette a bírság kiszabása során figyelembe vett súlyosító körülményeket. Súlyosító körülményként került értékelésre a hosszasan elhúzódó kereskedelmi gyakorlat, illetőleg kiemelten súlyosító körülményként értékelte az érintett fogyasztói kör sérülékeny jellegét. Ehhez kapcsolódóan hangsúlyozandó, hogy a bírság összegének meghatározása körében az alperes anyagi mérlegelési jogköre körében eljárva dönt. A bíróság vizsgálódásának arra kell kiterjednie, hogy - figyelemmel a Kp. 85. § (5) bekezdésére -, a tényállás kellő mértékű feltárásáról, a bizonyítékok mérlegelésének okszerűségéről, illetve azok számonkéréséről beszélhetünk-e. Az erre vonatkozó érvelésnek az alperesi határozatban kell megjelennie mintegy megindokolva az alperesi álláspontot a bírság kiszabásakor figyelembe vett és értékelt tények és körülmények vizsgálata során. Amennyiben az alperesi határozat erre vonatkozó indokolást az egyes körülmények értékelésekor tartalmaz, nem állapítható meg annak jogellenessége (Kúria Kfv.III.37.972/2015/4. számú ítélete).

Az alperes a határozatból megállapíthatóan egy öt lépcsős vizsgálódást folytatott le, ennek az eljárásnak a keretében határozta meg a bírság összegét. A Bírságközlemény nem jogszabály, de önmagában az nem valósít meg jogsértést, hogy az alperes azt a jogalkalmazása során figyelembe veszi. A bíróságnak arról kell döntenie, hogy a bírság mikénti alkalmazása törvényes volt-e, a törvényi keretek között járt-e el az alperes. Nem lépte túl a jelen esetben az eljáró versenytanács a törvényi kereteket. A bírság kiszabása körében a súlyosító körülményeket figyelembe vette, és rögzítette azt, hogy enyhítő körülményt nem tárt fel. Megállapította tehát a súlyosító körülményeket, kifejtette, hogy ezek a súlyosító körülmények miként kerülnek a bírság kiszabása körében értékelésre, miként korrigálják a bírságösszeget, azzal ugyanakkor, hogy tekintettel a törvényi maximális korlátra, az jelen esetben nem volt figyelembe vehető. Egyértelműen tartalmazta az alperes határozata azt is, hogy miért került sor a bírság maximális összegének kiszabására és miért ezt a jellegű jogkövetkezményt választotta az alperes, amikor a felperessel szemben a jogsértés szankcionálásáról döntött. Indokolta, hogy mi volt a maximális szankció kiszabásával a versenyhatóság elsődleges célja, miért tartotta kiemelten fontosnak ezt a fajta szankciót, mint speciális és generális prevenciót alkalmazni. Ennek szükségességét a felperes keresetlevelében érdemben vitatni nem tudta, a bírság felülmérlegelésre pedig a bíróságnak nincsen lehetősége.

Minderre tekintettel a bíróság a felperes keresetét elutasította a Kp. 88. § (1) bekezdése alapján.

A bíróság a felperes által fizetendő perköltség összegét az alperes által felszámítottak alapján a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3.§ (3) bekezdése alapján, a védírat elkészítésével és a tárgyaláson részvétellel felmerült jogi munkára figyelemmel arányosan állapította meg, annak viseléséről a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 83. § (1) bekezdése alapján döntött.

A felperes pervesztes lett, erre tekintettel az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 45/A. § (1) bekezdése alapján az Itv. 62. § (1) bekezdés h) pontja alapján feljegyzett kereseti illeték megfizetésére köteles.

Az ítélet elleni fellebbezési jogot a Kp. 99. § (2) bekezdése biztosítja.

Budapest, 2019. április 2.

Ságiné dr. Márkus Anett s.k. a tanács elnöke	dr. Szilágyi-Horváth Eszter s.k. előadó bírő	dr. Drávecz Margit Gyöngyvér s.k. bíró
---	---	---